

«Ey iman edenler! Allah'a içtenlikle tövbe edin. Umulur ki, Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter, peygamberi ve onunla birlikte iman edenleri utandırmayacağı günde Allah sizi, içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar.» (Tahrir: 8)

4. Başkalarından haksızlıkla mal almışsa yolculuğundan önce onları iade etmeli ve sahipleriyle helallaşması gerekir. Nitekim Peygamberimiz (sallâllahü aleyhi vesellem) şöyle buyurmaktadır:

“Kimin üzerinde kardeşine karşı ırz veya başka bir şey sebebiyle hak varsa, (Bir kimsenin diğer bir kimsenin haysiyetine yahut malına tecavüzden dolayı üzerinde bir hak bulunursa) dinar ve dirhem bulunmadığı (altın ve gümüşün geçmediği) hesap günü gelmeden helalleşsin. Aksi takdirde o gün, salih bir ameli varsa, o zulmü nispetinde (yaptığı haksızlık ölçüsünde)- kendinden alınır. Eğer hasenatı (iyiliği) yoksa hak sahibinin günahından alınıp haksızlık eden kimseye yüklenir.”⁽¹⁾

5. Hacda ve umrede infak etmek için helal malından bir kısmını ayırmak. Yine bu konuda Peygamberimiz (sallâllahü aleyhi vesellem) şöyle buyurmaktadır:

“Allah temizdir, ancak temiz olanı kabul eder. Şüphesiz Allah mü'minlere neyi emretti ise onu Peygamberlere de emretmişti ve (Allah peygamberlere): “Ey peygamberler, temiz ve helâl olanlardan yeyin ve salih amel işleyin” (Allah mü'minlere de): “Ey mü'minler size rızık olarak verdiğimiz temiz ve helâl olanlardan yeyiniz” buyurdu. Sonra Peygamber (sallâllahü aleyhi vesellem) uzun yolculuğa katlanan, saçları birbirine karışan, toz toprak içinde kalan bu haliyle ellerini gökyüzüne açan ve Ya Rab! Ya Rab! diye (yalvaran) birini hatırlattı ve halbuki onun yediği haram, içtiği haram, giydiği haram, haramla beslenmiş. Bunun duası nasıl kabul olunur.

6. Hac ve umrede yaptığı davranışlarda ve amellerde Allah rızasını gözetmelidir. Ayrıca ahireti kazanma ve Allah'a yakınlaşmayı kastetmelidir. Hac ve umrede dünya menfaatinden ve riyakarlıktan kaçınmalıdır.”⁽²⁾

(1)Buhari rivayet etti.

(2)Müslim rivayet etti.

7. Hac esnasında yerine getirecek görevleri sorması ve bilen birinden öğrenmelidir. Günümüzde maalesef hacılarımız yapacakları görevleri sormadan öğrenmeden yerine getirmeye çalışmakta ve böylece sevap kazandıracak bir çok görevi yapmamaktadırlar.

Hacılara Genel tavsiyeler

İhramlı olan birinin abdest alırken veya yıkanırken başından saç tellerin düşerse bir zarar gelmez. Aynı şekilde bıyığından veya sakalından veya tırnaklarından bir şey düşerse zarar gelmez. Ancak amden yaparsa durum değişir. Bu hükümde erkek ve kadın müsavidir. İhramlı olan bi-rinin ihtiyaç ve maslahat gereği ayaklarına bir kemer bağlamasında bir sakınca yoktur.

Niyette şart koşmak

Kimin bir hastalığı varsa veya ibadeti tamamlamaya bir maruzatı varsa, müstehap olan ihrama girerken şart koşarak şöyle der: “Eğer bir engel beni hac veya umremi tamamlamaktan alıkoyarsa ihramdan çıkacağım yer, en-gellendiğim yerdir” Aişe (radiyallahü anh)'den nakledildiğine göre dedi ki: “Resülullah (sallâllahü aleyhi vesellem) Dubâ'a binti'z-Zübeyr'in yanına girdi ve ona, “Herhalde sen Hac yapmayı istetiyorsun?” dedi. Dubâ'a, “Vallahi, hastayım. (Hac yolculuğuna çıkarsam yarıda bırakmak zorunda kalabilirim)” diye cevap verdi. Bunun üzerine Resülullah ona, “Hacca niyet et ve şart koş. (İhrama girerken) ‘Ey Allahım! İhramdan çıkacağım yer, beni devam etmekten alıkoyduğun yerdir’ de” buyurdu. Eğer bunu söyler ve engel çıkarsa kendisine tahallül caiz olur ve herhangi bir şey gerekmez.

